

VZGOJNI NAČRT

I. OSNOVNE ŠOLE CELJE

Namen:

- omogočiti delovanje šole na ravni kvalitetnih odnosov,
- vzpostaviti pozitivno klimo na šoli,
- zagotoviti enotno vzgojno delovanje ter celovitost in sistematičnost vzgojnega dela,
- upoštevati avtonomijo šole,
- povečati pripadnost, odgovornost in sodelovanje učencev, staršev, zaposlenih na šoli ter lokalnega okolja,
- oblikovati možnosti za strokovno premišljeno, organizirano in ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njej.

Izhodišča:

- izhaja iz vzgojne vizije in poslanstva šole,
- je del Letnega delovnega načrta šole,
- oblikovan je na podlagi Zakona o osnovni šoli, učnih načrtov za posamezne predmete in priporočil MŠŠ o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta šole,
- oblikovan je na podlagi sodelovanja in soglasja med strokovnimi delavci šole, učenci, starši in predstavniki lokalne skupnosti.

Obseg:

- vzgojna načela,
- cilji in vrednote vzgojnega dela,
- vzajemno sodelovalni odnos s starši,
- vzgojne dejavnosti,
- vzgojni postopki in ukrepi,
- pohvale, priznanja in nagrade,
- izvajanje vzgojnega načrta.

Vzgojna vizija šole:

Na šoli želimo oblikovati takšno okolje, da bo za fizično in psihično zdravje učencev varno, da bodo učenci v njem razvili čut odgovornosti za lastno vedenje, poštenosti do sebe in drugih, strpnosti za drugačnost in vztrajnosti pri pridobivanju znanj, veščin in spretnosti.

2. VZGOJNA NAČELA

Pri vzgojnem delu bomo upoštevali naslednja načela:

- načelo oblikovanja okolja za optimalno življenje in delo v šoli,
- načelo ravnanja: vključevanje in strpnost, sodelovanje, skupno reševanje težav, dogovarjanje, zavzetost za vsakega posameznika, spodbujanje k odličnosti posameznikov in odnosov,
- načelo zaupanja z zagotavljanjem varnosti.

3. CILJI IN VREDNOTE VZGOJNEGA DELA

Za doseganje in uresničevanje ciljev in vrednot, ki so zapisani v Zakonu o osnovni šoli in ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter širšega okolja, bodo pedagoški delavci zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo, ki omogoča doseganje mednarodno primerljivih dosežkov znanja.

Z različnimi aktivnostmi bo šola vzpodbujala skladni telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duševni in socialni razvoj posameznika. Učenci bodo s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti, upoštevanje svojih pravic in pravic drugih ter temeljnih svoboščin.

Šola bo skrbela za razvijanje:

- univerzalnih vrednot: odgovornost, skrb za psihično in fizično zdravje, enakopravnost med spoloma, različnimi narodnostmi, verami in prepričanji, solidarnost, spoštovanje človekovih pravic in humanost,
- mednacionalnih vrednot: spoštovanje drugih držav in narodov Evropske unije, spoznavanje njihove kulture in jezikov, povezovanje in ustvarjalno sodelovanje z njihovimi predstavniki,
- nacionalnih vrednot: negovanje maternega jezika, spoštovanje nacionalnih simbolov, poznavanje slovenske kulture in zgodovine ter spoštovanje naravne in kulturne dediščine,
- lokalnih vrednot: ohranjanje naravne in kulturne dediščine naše šole in mesta Celja ter njegove okolice, skrb za čisto okolje,
- šolskih vrednot: znanje, delavnost, samostojnost, sodelovanje, ustvarjalnost, napredovanje na različnih področjih, skrb za urejeno šolo.

4. VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

Temelj dobrega sodelovanja zaposlenih na šoli, učencev in njihovih staršev oziroma skrbnikov je vzajemno sodelovalni odnos. Vzajemno sodelujemo pri:

- oblikovanju življenja in dela šole,
- pripravi akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti,
- reševanju problemov in težav, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar gre za kršitve pravil šole.

Redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši je osnovni pogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole. Zato bomo poleg običajnih oblik sodelovanja, kot so roditeljski sestanki in govorilne ure, spodbujali medsebojno komunikacijo staršev in druge aktivnosti v okviru oddelčnih skupnosti ali šole kot celote.

Šola bo starše obveščala o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka ustno, po telefonu, z elektronsko pošto ali pisno. Zaradi nujnih obvestil so starši dolžni posredovati telefonsko številko, na kateri so vedno dosegljivi.

Po telefonu, kot nujno obvestilo, bomo starše obvestili o dogodkih, ki se nanašajo na:

- bolezen ali poškodbo njihovega otroka,
- povzročitev večje materialne škode,
- težje kršitve pravil šole, s katerimi je njihov otrok neposredno ali posredno povezan.

5. VZGOJNE DEJAVNOSTI

Proaktivne, preventivne dejavnosti

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno uresničevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe ter razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

V oddelku razreda, kot osnovni socialni skupini v šoli, bomo posebno pozornost namenili oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov. Vsaka oddelčna skupnost bo na osnovi pravil šole oblikovala svoja pravila, ki bodo spodbujala razvijanje socialnih veščin, medsebojno povezanost, vrstniško sodelovanje in pomoč ter temeljila na občutku varnosti, zaupanju in sprejetosti.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole se bodo izvajale v okviru ur oddelčne skupnosti, dnevov dejavnosti, interesnih dejavnosti ali v okviru šolskih projektov.

Izvajali bomo preventivne dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov ter dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost ter skrbeli za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje.

Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem in njihovim staršem oziroma skrbnikom pri reševanju problemov, ki so povezani z razvojem učenca, šolskim delom, z odnosi z vrstniki, razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti. Izvaja se v okviru ur oddelčne skupnosti, pogovornih ur, ob sprotne reševanju nastalih problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah zdravstvene, psihološke ali socialne pomoči.

6. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Pogovor

Pogovor z učencem je temeljni vzgojni postopek, v katerem učenec enakovredno sodeluje. Če po pogovoru učitelja z učencem ni ustreznih rezultatov, se v postopek reševanja problema vključi razrednik, na njegovo posredovanje pa tudi starši in po potrebi šolska svetovalna služba.

Restitucija

To je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave.

Mediacija

To je postopek, v katerem se osebe, ki so v sporu, ob pomoči tretje osebe iščejo rešitev, ki bo ustrezala vsem sprtim stranem.

Šola bo povabila k sodelovanju pri pripravi in izvajanju vzgojnih postopkov tudi starše oz. skrbnike učencev.

Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi se uporabljajo, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- ukinitve nekaterih pravic in ugodnosti pridobljenih s statusi učencev,
- povečan nadzor nad učencem,
- dodatno spremstvo strokovnega delavca izven prostorov šole,
- organizacija nadomestnega vzgojno-izobraževalnega procesa v šoli,
- odstranitev učenca od pouka in individualno delo pod nadzorom strokovnega delavca.

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe. O izrekanju vzgojnih ukrepov se vodijo ustrezni zapisi.

Če so izčrpane vse možnosti vzgojnega ukrepanja iz vzgojnega načrta šole, se lahko, na podlagi predpisanega Pravilnika o vzgojnih opominih v osnovni šoli, izreče vzgojni opomin. Izrek vzgojnega opomina je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualiziranih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti s sodelovanjem zunanjih institucij. V skrajnem primeru je posledica vzgojnih opominov premestitev učenca v drug oddelek ali šolo, brez soglasja staršev.

7. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Kadar se učenci izkažejo s prizadevnostjo, spoštljivim odnosom, učinkovitim delom ali z doseganjem odličnih rezultatov pri pouku, interesnih in drugih dejavnostih šole so lahko pisno ali ustno pohvaljeni oziroma dobijo priznanja ali nagrade.

Ustno so pohvaljeni učenci za prizadevnost pri enkratni ali dolgotrajni aktivnosti.

Pisne pohvale se podeljujejo za prizadevnost in doseganje rezultatov pri šolskem in izven šolskem delu, za prizadevno delo v oddelčni in šolski skupnosti, za pozitiven zgled v oddelku in spoštljiv odnos do odraslih, nudenje pomoči sošolcem in iz drugih razlogov, ki jih predlagajo razrednik, mentor ali učiteljski zbor.

Priznanja šole se podeljujejo za večletno prizadevnost in za doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izven šolskem delu, za prizadevno delo v oddelčni ali šolski skupnosti, za dosežke na državnih tekmovanjih iz znanja, natečajih, za spoštljiv odnos do sošolcev in odraslih. Odločitev za priznanja šole sprejme na predlog razrednika učiteljski zbor.

Pisne pohvale in priznanja šole se učencem podeljujejo na slovesen način ob zaključku šolskega leta.

8. IZVAJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Postopke vzgojnega delovanja šole podrobneje opredeljujejo Pravila šolskega reda, Hišni red I. osnovne šole Celje in Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli (Ur. list RS, št. 76/2008).

Za izvajanje vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole. Izvajanje spremlja ravnatelj šole, ki o tem poroča svetu staršev in svetu šole. To poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

Vzgojni načrt je bil sprejet dne 28. 5. 2009, na 22. seji sveta šole, velja pa od 1. 9. 2009 dalje.